

kevané, ač prý nebylo příčiny pochybovati o jich pravosti. Avšak toto obvinění je vyvráceno notou policejního ředitelství v Košicích ze dne 11. února 1925 a notou ministra s plnou mocí pro správu Slovenska ze dne 16. května 1926, dle nichž řečení orgánové byli pověřeni také zabavováním bankovek neolkovaných, o jaké ve sporu jde, a obdrželi oprávnění to proto, že v rozhodné době pašováno bylo z Maďarska, Polska a Rumunska do území Čsl. republiky právě mnoho bankovek neolkovaných. Že by však toto pověření oněch orgánů bylo zaviněním úředních míst, jež jim je udělilo, žalobce sám tvrditi se neodvažuje, a bylo by to také marné, neboť stát zajisté měl plné právo, chrániti se proti pašování rak.-uh. bankovek do svého území, jak to nesporně plyne z uzávěry hranic, stanovené nařízením ze dne 25. února 1919, čís. 86 sb. z. a n., § 9 za účelem okolkování bankovek v rozhodnou dobu na domácím území se nalézajících. Tak tedy postup orgánů veřejné moci nejen nevykazuje žádné viny, ale byl také docela zákonný. Druhé obvinění záleželo by v tom, že žalobci byly vráceny zabavené mu bankovky opožděně, když již cena jejich velice klesla, v roce 1921. Avšak že by uplynutí delší doby od zabavení až do vrácení spočívalo na nějakém zavinění státních orgánů, v jichž působnost věc spadala, nepokusil se žalobce nikterak doličiti, dokonce ani nebyl s to jmenovati orgán, jemuž by domnělý průtah přičítati bylo. Ale průtah sám, i kdyžby tu vskutku byl, ještě není důkazem zavinění a nemůže se naň zakládati nárok na náhradu škody. Neboť průtahy mají, jak známo, příčinu pravidelně mimo jakékoli zavinění ba mimo možnost lidskou ležící. Nejlépe to dovolateli znázorněno příkladem z řízení soudního. Kdyby na př. některý spor byl tak pozdě rozhodnut, že by žalobce prodlením doby té utrpěl škodu na př. proto, že žalovaný v době vydání rozsudku už je bez majetku, takže nárok na něm dobýti nelze, kdežto určitou dobu před rozsudkem ještě v držení majetku k úhradě dostatečného byl, jest pochopitelné, že tomuto průběhu doby o sobě nelze pravidelně přičítati význam zavinění se strany soudu a zakládati naň nárok na náhradu škody. Tak ale také ani v souzeném případě průběh doby sám není ještě důkazem nějakého zavinění.

Čís. 6423.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.).

Válečná léta nelze započítati zaměstnanci do služby, leč že by se byl zaměstnavatel k tomu zavázal.

Titul zaměstnancův (vrchní správce) není rozhodným pro zařadění do té které skupiny.

Správce čtyř dvorů, jež tvořily hospodářskou sekci na velkostatku, náleží do skupiny deváté. Při zařazení do skupiny deváté nerozhoduje počet dvorů, podléhajících správě jednoho zaměstnance.

(Rozh. ze dne 2. listopadu 1926, Rv I 312/26.)

Žalobce byl zaměstnán na panství žalovaného, posléze jako vrchní správce čtyř dvorů. Žalobě, již domáhal se na žalovaném majiteli panství zaopatřovacích požitků podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. ročních 8.400 Kč, vyhověl procesní soud prvního státního soudu, že mu přisoudil ročních 6.400 Kč, přiznav mu požitky pouhé deváté, nikoliv požadované desáté skupiny a nezapočítav mu válečných let. Odvolací soud k odvolání žalobce napadený rozsudek potvrdil. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Žalobce cítí se stížena výší zaopatřovacích požitků, přiznaných mu podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., jednak proto, že mu ke skutečně vykonaným dvaadvaceti služebním letům nebyla připočtena tři tak zvaná léta válečná, mimo to proto, že byl zařazen co do požitků do deváté místo do požadované desáté skupiny zaměstnanců, jak jsou uvedeny v tabulce, připojené k zákonu čís. 130/21. Leč dovolání, opírajícímu se o dovolací důvody čís. 2, 3 a 4 Šu 503 c. ř. s., nelze přiznati oprávnění. Co se týče započtení let válečných, jde o připočtení let ve službě skutečně neztrávených. Podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., přicházejí pro výměru zaopatřovacích požitků vzhledem k ustanovení Šu 3 a 10 tohoto zákona v úvahu pouze léta skutečně vykonané služby, a léta další toliko tehdy, jestliže se zaměstnavatel k započtení delší, než skutečně vykonané služby, zavázal (čl. I. k Šu 3 vládního nař. ze dne 13. května 1921, čís. 189 sb. z. a n.). Takového závazku žalovaného žalobce ani netvrdil. Žalobci tudíž válečná léta připočísti nelze a nižší soudy, uznávše tak, nepochybily (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Žalobce má mylně za to, že mu bylo válečná léta započísti, protože podle Šu 31 (3) zákona o pensijním pojištění ve znění novely ze dne 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. jest možno si válečná léta pro pensijní pojištění zakoupiti. Pensijní pojištění nemá se zaopatřovacími požitky podle zákona čís. 130/21 nic společného. Toliko zaměstnanec, který podle zákona o pensijním pojištění nabyl nároku na vyplácení penze před účinností zákona čís. 130/21, jest jako osoba v Šu 1 písm. b) toho zákona uvedená účasten dobrodiní zmíněného zákona a má nárok na případné zvýšení odpočivného tímto zákonem stanovené. Zákup let, zejména let válečných, nemá tudíž účinku, jde-li o zaopatřovací požitky podle zákona čís. 130/21, a, protože neměl by dle toho žalobce nároku na zaopatřovací požitky za válečná léta podle zmíněného zákona ani, kdyby měl válečná léta podle zákona o pensijním pojištění skutečně zakoupěna, nepřichází, nehledíc ani k tomu, že jde o novotu (§ 482 c. ř. s.), jak správně uznal odvolací soud a dovolatel se marně výtkou rozporu rozsudku se spisy (§ 503 čís. 3 c. ř. s.) snaží vyvrátiti, v úvahu otázka zavinění žalovaného na tom, že válečná léta nemá žalobce zakoupěna. Žalobcův nárok na vyměření pensijních požitků se započtením válečných let není opodstatněn.

Co se týče zařazení žalobce do deváté skupiny zaměstnanců místo do skupiny desáté, není ani v tomto bodě rozhodnutí odvolacího soudu nesprávné. Okolnosti rozhodné pro zařazení žalobce do té neb oné

skupiny byly provedenými důkazy dostatečně zjištěny a vytýká-li žalobce v tom směru vadnost řízení (§ 503 čís. 2 c. ř. s.) mimo jiné i proto, že nebyl proveden znalecký důkaz, jest tato výtka neopodstatněna. K postrádanému důkazu znaleckému jest poznamenati toliko, že otázka, do které skupiny podle tabulky zákona 130/21 jest zaměstnance zařaditi, jest otázkou právní a ji přísluší rozhodnouti soudu a nikoliv znalcům. Ve věci samé ohledně zařazení žalobce do té neb oné z uvedených skupin, jest uvéstí toto: Podle zjištění nižších soudů a dle výsledků jednání, byl žalobce jako vrchní správce pověřen vedením čtyř dvorů, které spojeny byly v jeden hospodářský okrsek, měl dohled na hospodářství v K., na parní mlékárnu v B. a dozíral na zelinářskou zahradu rovněž v B. Výměra hospodářských objektů žalobcem spravovaných činila 2600 strychů. K velkostatku v B. patřilo čtrnáct dvorů a žalobce podléhal ředitelství velkostatku v B. a toto zase zvláštnímu ředitelství generálnímu. Podle údajů žalobce sestavoval ohledně spravovaných jím objektů roční obhospodařovací plány a rozpočty. Uváží-li se tato zde uvedená zjištění a dotyčné údaje o rozsahu působnosti žalobce a o způsobu jeho služby, jest zřejmo, že žalobce byl technickým a administrativním správcem jedné hospodářské sekce na velkostatku žalovaného a že, podléhaje ohledně správy dohledu vyšších orgánů na velkostatku, nebyl orgánem dohlédacím, spojujícím ústředí s jednotlivými odbory, nýbrž orgánem bezprostředně vedoucím správu na části velkostatku. Podle toho náleží žalobce vzhledem k vysvětlivkám ve vládním nařízení ze dne 13. května 1921, čís. 189 sb. z. a n., do skupiny deváté a nikoli do skupiny desáté a byl nižšími soudy do oné skupiny zařazen právem. Že titul žalobcův, vrchní správce, pro jeho zařazení do té neb oné skupiny není rozhodným, netřeba zvlášť odůvodňovati vzhledem k jasnému ustanovení §u 10 zákona čís. 130/21, podle kterého pro zařazení do té neb oné skupiny rozhoduje jen skutečně konaná služba. Nerozhodno také jest, jak, ale mylně, má za to žalobce, že spravoval čtyři dvory a k tomu ještě další s nimi související podniky, pokud se týče i zelinářskou zahradu v B. Vysvětlivky k tabulce ve vládním nařízení čís. 189/21 uvádějí ovšem hospodářskou sekci počtem dvou až tří dvorů, ale že počet dvorů a podniků za účelem správy po případě k nim připojených u skupiny čís. 9 není rozhodným, plyne ze srovnání skupiny deváté a desáté a vysvětlivek k nim ve zmíněném vládním nařízení. Dokladem správnosti tohoto názoru, že počet dvorů při zařazení do skupiny deváté nerozhoduje, jest také tabulka vládního nařízení ze dne 3. listopadu 1922, čís. 318 sb. z. a n. Tato tabulka ve skupině V., která odpovídá skupině 9 tabulky podle zákona čís. 130/21, neuvádí hospodářskou sekci dvěma a třemi dvory, nýbrž »více než dvěma dvory« a tvoří tedy dle této tabulky hospodářskou sekci po případě i více dvorů než tři. Hledíc k rozsahu a hlavně ke způsobu žalobcem konané služby, odvolací soud zařadil žalobce do skupiny deváté právem a výtka nesprávného právního posouzení věci v tomto směru není opodstatněna.